

Módosultak a beruházási támogatások feltételei

Tisztelt Olvasók! Az AgrárUnió februári számában érdeklődve fedeztem fel két cikket, melyek az MVH-val kapcsolatos problémákat vetettek fel, és a szakterületemhez tartoznak. („Gazdavicc egy olvasói levélből...”; „AKG blöff, avagy fajtamegőrzés a toronyból”) Mivel jómagam több évig voltam a sokat szidott MVH ügyvédje, ezért sok tapasztalatom van az agrártámogatásokat érintő problémakörök vonatkozásában.

Dr. Jobbágy
Krisztina

Már pedig jó és ténylegesen segítséget jelentő jogi tanácsra mindenképpen szükség van ahhoz, hogy (optimális esetben) mindenki hozzájusson a neki valóban jogszerűen járó támogatáshoz, legyen az akár területalapú, állatalapú, vagy akár beruházási célú támogatás. Ezt az ominózus két cikk is alátámasztja. Véleményem szerint, a támogatások lehívásának egyik legnagyobb problémáját az agrártámogatások rendszerének túlszabályozása jelenti. Ez magyarul annyit jelent, hogy akár csak egy egyszerű területalapú támogatás igényléséhez is több hazai és uniós jogszabály ismerete szükséges. Ha egy gazda vagy egy vállalkozás a mindennapos működéséhez szükséges munkákat látja el folyamatosan, nem terjed és nem is terjedhet ki a figyelme – az idejéről nem is beszélve – a támogatások igénylésére vonatkozó jogszabályokra, azok módosítására, illetőleg az MVH által kiadott közleményekben foglaltakra (amiben szintén nem található meg minden szükséges információ). Viszont ahhoz, hogy valaki ténylegesen hozzájusson a támogatásokhoz, tisztában kell lennie a feltételekkel, a követelményekkel, a szankciókkal, a folyamatos módosításokkal, mert enélkül könnyen előfordulhat az, – ami sok esetben –, hogy az általa vállaltakat tisztességesen, legjobb tudása szerint és valóban teljesítette, az MVH mégsem fizeti ki a támogatást. Olyan ez, tudják, mint a Bankban a hitel-szerződés. Az ördög mindig a részletekben, és az apró betűs részekben van! A közelmúltban jelentetett meg az MVH egy sajtóközleményt arról, hogy a beruházási támogatások feltételei módosultak. Felsoroltak 6 pontot, majd a közlemény végén a következő mondat szerepel:

„További információk olvashatóak a 23/2007 (IV. 17.) FVM-rendelet módosításában.”

Remek. Az viszont nincs odaírva, hogy a hivatkozott rendelet az elmúlt 3 hónap-

ban már kétszer is változott, és a változásokat „sávosan” különböző időpontokhoz kötve léptették hatályba, és egyes rendelkezéseket a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell, kvázi visszamenőleges hatállyal. Ha ennyi még nem elég, a módosítások olyan jogi nyelvezettel lettek megfogalmazva, hogy még egy jogásznak is szép feladat, érthető nyelvre fordítani, úgy hogy azt az egyszerű ember is megértse.

Ezért arra gondoltam, írok egy kis összefoglalót Önöknek, erről a csekélyke módosításról, felhívva a változásokra azoknak a figyelmét, akik valamilyen **EMVA beruházási támogatást** vesznek, vettek vagy tervezik, hogy a jövőben igénybe kívánnak venni. A módosításokat megpróbálom úgy megfogalmazni, hogy az közérthető legyen mindenki számára:

1. Kötelező kifizetési kérelem benyújtására előírt határidő

Azok az ügyfelek, akik 2010. 12. 23-a után kaptak jogerős támogatási határozatot, az átvételtől számított 6 hónap utáni első kifizetési kérelem benyújtásának időszakában **KÖTELESEK** az első kifizetési kérelmüket beadni! (FIGYELEM! Ha valaki az I. fokú határozatot megfellebbezte, és még nem kapott II. fokú határozatot, annak még nincs jogerős határozata!) A kifizetési kérelemben az „egyéb elszámolható kiadások” mellett lennie kell más (pl. gép, építés, technológia) kiadásnak is. Ezzel gyakorlatilag azt kell igazolni, hogy a beruházást az ügyfél ténylegesen megkezdte a támogatási határozatot követő 6 hónapon belül! Ez a szabály azonban nem vonatkozik azokra, akik közbeszerzési eljárást folytatnak le a beszerzésükhöz.

2. A beruházás teljesítésének minimális százaléka

Azok az ügyfelek, akik 2011. 03. 04. után kapnak támogatási határozatot (kivételez alól, ha az ügyfélnek fellebbezése van

folyamatban) a megvalósítási határidőn belül, a határozatában jóváhagyott elszámolható kiadásoknak minimum a 80%-át kell teljesíteni.

- a) Ha a megvalósítási időszak több mint 24 hónap, akkor 24 hónapon belül köteles az ügyfél az elszámolható kiadások minimum 50%-val elszámolni.
- b) Ha a megvalósítási időszak 24 hónap vagy ennél kevesebb, akkor a megvalósítási határidőn belül köteles az ügyfél az elszámolható kiadások minimum 80%-ával elszámolni.

Bármelyik pontban leírtak megsértése esetében a SZANKCIÓ: A kifizetési kérelmet elutasítja egy határozatban az MVH. Ezután egy másik határozatban visszavonja az eredeti támogatási határozatot, megszűnik az ügyfél támogatásra jogosultsága, és az ügyfélnek a korábban átutalt támogatási összeget jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősíti, és annak kamatokkal történő visszafizetésére kötelez. Emellett kizárja az ügyfelet, ennek a határozatnak a jogerőre emelkedésétől számított 3 évre az EMVA beruházási támogatásának rendszeréből, és az akkor benyújtott, de még el nem bíralt kérelmeit is elutasítja!

- „Fentiekhez fontos tudni, hogy az MVH 23/2011. számú közleményének 2. melléklete tartalmazza a hivatal által elfogadott megvalósítási határidő számítását.”
- „A beruházási támogatások esetében, ha vis maior esemény történt, az ügyfél az esemény igazolásával egyidejűleg erre vonatkozó kérelmet nyújthat be. Amennyiben az ügyfél a vis maior kérelmében kifejezetten kérte a beruházás megvalósításának határidejének meghosszabbítását, akkor az MVH a jogszabályban meghatározott megvalósítási határidőt egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja.”

3. A beruházás megvalósítására vonatkozó nyilatkozat

Ha a támogatási döntés közlésétől már 24 hónap eltelt, és az ügyfél még nem adott be kifizetési kérelmet; vagy adott be, de abban csak „egyéb elszámolható kiadást” számolt el, és emellett nincs bent az MVH-nál folyamatban lévő kifizetési kérelme, akkor az MVH felszólítja az ügyfelet nyilatkozatra, arra vonatkozóan, hogy a beruházást a még rendelkezésére álló határidőben meg tudja-e valósítani, vagy lemond a támogatásról.

Ha az ügyfél saját maga, önként lemond a támogatásról, vagy a helyszíni ellenőrzés állapítja meg, hogy a beruházás a határidőig legalább 50%-ban már nem valósítható meg, akkor az MVH a támogatási határozatot visszavonja, és az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága megszűnik.

4. Építési tételek elszámolásának változása

Építési beruházás esetében az egyes építési munkanemek között 20%-os belső költség átcsoportosítás engedélyezett, de összességében az építésre jóváhagyott kiadás nem emelkedhet.

5. ÉNGY használata

A 2011. 03. 04. után beadott kifizetési kérelmek építési tételeit, a támogatási kérelem beadási időszakának első napján hatályos ÉNGY alapján kell elszámolni! Ha az adott tétel akkor nem szerepelt az ÉNGY-be, akkor azt az ÉNGY-t kell alkalmazni az adott tétel esetében, amikor az bekerült az ÉNGY-be.

6. Műszaki tartalom módosítása

a) meghatározásra került a „műszaki tartalom” fogalom. Eszerint: *„műszaki tartalom: a támogatással érintett egység (építmény, eszköz, szolgáltatás) azon funkciója, használatai módja, mérete, kapacitása, amely a támogatás nyújtásának céljával összefüggésben van, illetve a támogatás megítélésében szerepet játszott, amennyiben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások részletes szabályait megállapító rendeletek eltérően nem rendelkeznek.”*

b) A 2011. 01. 01-től beadott kifizetési kérelmek esetében az építési beruházás eredeti műszaki tartalma módosítható:

ba) A Hatóság kötelező előírásainak teljesítése érdekében. Ilyenkor a módosítás keretében az ügyfél új munkanemet vehet fel, és a korábban jóváhagyott munkanemen belüli más építési tétel megvalósítása nem

minősül műszaki tartalom megváltoztatásának. Csatolni kell a hatóság kötelező előírását igazoló dokumentumot ezekben az esetekben.

b) Az ügyfél saját kérelmére, egy alkalommal, de csak az első kifizetési kérelem benyújtása előtt! Ezt a kérelmet legkésőbb a kifizetési kérelem benyújtásának első napját megelőző 30. napig lehet benyújtani, amire csatolni kell a műszaki ellenőr véleményét is. (tehát: ha a kifizetési kérelmet 04. 01-től lehet beadni, akkor a módosítási kérelmet ezt megelőzően **legkésőbb 03. 01-ig** be kell adni, mert csak ekkor fogadja el az MVH!) A módosítás nem eredményezheti az eredeti műszaki tartalom csökkenését, negatív irányba történő módosítását. Emellett nem érintheti a támogatott célterületet, és nem növekedhet a megítélt támogatási összeg sem. Az MVH-nak a módosításról döntenie kell. Ha a kifizetési kérelem benyújtásáig a döntést az ügyfél nem kapja kézhez (tehát nem közölték), úgy szankciót kiszabni nem lehet.

7. Engedélyköteles beruházásokat érintő változás

Engedélyköteles beruházások esetében, ha a támogatás összege a 200 000 eurót meghaladja, az ügyfél már a támogatási kérelméhez köteles csatolni a jogerős építési engedély és a kiviteli tervdokumentáció hiteles másolatát.

8. „Egyéb elszámolható kiadások” elszámolása

Az ügyfél az utolsó kifizetési kérelmén kívül „egyéb elszámolható kiadást” csak akkor számolhat el más kifizetési kérelemben, ha más kiadás is elszámolásra kerül az adott kérelemben. Tehát az „egyéb elszámolható kiadás” önmagában kizárólag csak az utolsó kifizetési kérelemben számolható el!

9. Vis maior

A beruházási támogatások esetében, ha vis maior esemény történt, az ügyfél a vis maior esemény igazolásával egyidejűleg vis maior kérelmet nyújthat be. Amennyiben az ügyfél a vis maior kérelmében kifejezetten kérte a beruházás megvalósításának határidejének meghosszabbítását, akkor az MVH a jogszabályban meghatározott megvalósítási határidőt egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja. Ennek feltétele azonban, hogy az ügyfél a beruházást megkezdte.

A beruházás megkezdésének minősül: amennyiben az ügyfél legalább egy, kifi-

zetési kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó jogerős határozattal rendelkezik, amelyben nem csak egyéb elszámolható kiadást hagyott jóvá az MVH. Egyéb esetekben az ügyfélnek kell hitelt érdemlően bizonyítania a beruházás megkezdését. A megvalósítási határidő meghosszabbítására irányuló kérelem a megvalósítási határidő lejárta követően nem terjeszthető elő. Amennyiben a megvalósítási határidőt az ügy összes körülményét figyelembe véve az MVH döntésével meghosszabbítja, az ügyfél fennálló üzemeltetési kötelezettsége a meghosszabbítás időtartamával meghosszabbodik, és kifizetési kérelem ebben az esetben is csak 2015. január 31-ig nyújtható be.

10. Közbeszerzési eljárások esetében a megvalósítási határidők

a) Azok az ügyfelek, akik 2009. 12. 15. előtt adtak be támogatási kérelmet és közbeszerzési eljárást folytattak le, a megvalósítási időtartamuk gépbeszerzés esetében 6 hónappal, építési beruházás esetében 12 hónappal meghosszabbodik.

b) Azok az ügyfelek, akik 2009. 12. 15. után adtak be támogatási kérelmet és közbeszerzési eljárást folytattak le, a megvalósítási időtartamuk egységesen 6 hónappal hosszabbodik meg.

Minden esetben a közbeszerzési eljárás megindítását hitelt érdemlően igazolni kell.

c) Azok az ügyfelek azonban, akik 2010. 12. 23. után kaptak kézhez jogerős határozatot, csak akkor jogosultak a közbeszerzési eljárás lefolytatása miatt a határidő meghosszabbítására, ha a közbeszerzési eljárás megindítását már az első kifizetési kérelem benyújtásakor igazolják!

Összességében, én ennyi módosítást találtam és tudtam összefoglalni csak a 23/2007. FVM rendelet vonatkozásában az elmúlt 3 hónapban. Végig olvasva, ez nem kevés, és nagyon fontos kérdéseket érint, amelyekkel, ha az érintettek nincsenek tisztában, akár önhibájukon kívül is bajba kerülhetnek, illetőleg nem kapják meg az általuk jogosnak vélt támogatási összeget. Remélem, hogy a leírtak érthetőek, és segítséget tudtam nyújtani azoknak, akiket a téma érint vagy a jövőben érinteni fog.

Amennyiben a Tisztelt Olvasóknak bármilyen, az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatban problémája, kérdése van, szívesen válaszolok az AgrárUnió hasábjain, vagy a lap honlapjának fórumában is.

Dr. Jobbágy Krisztina
E-mail: agrarjogasz@gmail.com